

**SPRAWOZDANIE Z
REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2024-2026
ZA ROK 2024**

Marzec 2025

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w 2024 roku realizował założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 przyjętego Uchwałą Nr LXIX/65/2023 Rady Gminy Sadki z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, który wszedł w życie 1 stycznia 2024 roku. Obowiązek realizacji tego programu wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49)), a złożenie sprawozdania z realizacji oraz przedstawienie potrzeb - z art. 179 w/w ustawy.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny ma wpływ na funkcjonowanie poszczególnych jej członków, jak i na to, jak sobie poradzą w przypadku zaistnienia problemów i kryzysów. Nie bez znaczenia pozostaje także otoczenie społeczne i instytucjonalne, które reaguje na te trudności. System wsparcia rodziny powinien być adekwatną odpowiedzią na potrzeby środowisk rodzinnych, które z wykorzystaniem własnych środków, możliwości nie są w stanie sami pokonać swoich problemów.

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest: **poprawa jakości życia i funkcjonowania rodzin w gminie Sadki poprzez stworzenie odpowiedniego systemu wsparcia rodziny**. W celu realizacji celu głównego wytyczono cele szczegółowe.

Cel szczegółowy 1

Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji życiowej.

W tym zakresie podjęto następujące działania:

- 1) udzielano pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom w zakresie zgłaszanych potrzeb, które zostały przedstawione w poniższej tabeli nr 1 z powodów, przedstawionych w tabeli nr 2,

Tabela nr 1. Rodzaje świadczeń dla mieszkańców Gminy w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób
1	Zasiłki stałe (dotacja)	29
2	Zasiłki okresowe (dotacja)	21
3	Dożywianie	51
4	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne)	50
5	Schronienie (własne)	4
6	Pobyty w domu pomocy społecznej	9
7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych	26

7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	26
8	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych (dotacja)	25
9	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (własne)	1 kurator dla 4 osób
10	Wynagrodzenie dla opiekuna osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej (dotacja)	1 opiekun dla 2 osób
11	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	7

Tabela nr 2. Powody korzystania z pomocy GOPS w Sadkach w 2024 r.

L.p	Powody korzystania z pomocy społecznej	Rok 2024	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	64	123
2	Bezdomność	6	6
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	43
	w tym wielodzietność	2	11
4	Bezrobocie	40	98
5	Niepełnosprawność	55	83
6	Długotrwała lub ciężka choroba	31	46
7	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	18	57

	domowego		
	w tym rodziny niepełne	7	18
	w tym rodziny wielodzietne	11	39
8	Przemoc w rodzinie	3	12
9	Alkoholizm	7	9
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1
11	Zdarzenie losowe	2	6
12	Sytuacja kryzysowa	0	0

2) Zapewnienie posiłku, żywności dzieciom, uczniom i młodzieży oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

W roku 2024 Ośrodek realizował rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028. Z tej formy pomocy mogli skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekraczał odpowiednio 200 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1552 zł) lub rodziny (1200 zł). Program realizowany był zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gmina Sadki, a Wojewodą Kujawsko-Pomorskim.

Na realizację zadania ogółem wydatkowano 59.427,60, z tego dotacja stanowiła 36.427,60 zł, natomiast środki własne gminy 23.000,00 zł. Na zakup posiłku wydatkowano 26.527,60, z tej formy pomocy skorzystały 44 osoby z 12 rodzin, a tym osoby niepełnosprawne, chore oraz starsze, a także dzieci w wieku szkolnym. Pomocą w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności zostało objętych 87 osób z 42 rodzin, na kwotę 32.900,00 zł. Wyplacono 113 świadczeń.

Ponadto, w 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach dystrybuował żywność dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszej gminy, którzy spełniali kryteria dochodowe.

Początkowo kryteria te wyniosły do 235%, później 265% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Z pomocy skorzystało ogółem 366 osób, w tym 162 kobiety i 204 mężczyzn oraz 140 dzieci do lat 18. Pomocą objęto 56 osób niepełnosprawnych. Wydano 18,327 ton oraz 8280 litrów żywności w łącznej liczbie 2149 paczek na kwotę 165.646,61 zł.

3) Objęcie pomocą w formie: stypendiów szkolnych wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy.

Stypendium szkolne zostało przyznane uczniom zgodnie z art. 90b i art. 90d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych, a także szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują w Gminie Sadki. Według informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w gminie Sadki za rok szkolny 2023/2024 złożono 27 wniosków o stypendium szkolne, z czego aż 24 zostały rozpatrzone pozytywnie i wydatkowano na ten cel 23.469,29 zł.

4) Kierowanie i finansowanie pobytu osób i rodzin w ośrodkach wsparcia, schroniskach w zależności od potrzeb.

Aż 3 osoby z terenu naszej gminy w 2024 roku trafiły do schroniska dla osób w kryzysie bezdomności. Kolejna 4 osoba, która choruje, trafiła do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w grudniu 2024 r. W roku sprawozdawczym wydano na ten cel 3.400,00 zł.

5) Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej

Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych. Zadanie własne realizowane jest ze środków własnych gminy. Koszty związane z pobytem dzieci w pieczy rosną wraz z wydłużeniem okresu pobytu w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2024 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu dzieci z rodzin umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 245.918,16 zł

6) Zapewnienie pomocy socjalnej oraz usług społecznych rodzinom, w których występują choroby, niepełnosprawność

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. W 2024 roku usługi opiekuńcze były świadczone dla 26 osób, w tym dla 5 osób w formie usług sąsiedzkich, które w roku sprawozdawczym były świadczone po raz pierwszy z programu „Korpus Wsparcia Seniorów” i w 80% dofinansowane z budżetu państwa.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 r. zmieniło wcześniej obowiązujące rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Zmianie uległa m.in. tabela odpłatności dla osób objętych wsparciem w postaci takich usług.

W roku 2024 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 7 osób, zrealizowano 556,5 godziny usług na łączną kwotę 56.673,00 zł. Rodzaje terapii, które świadczone w ramach tych usług to terapie: pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna/neurologopedyczna, behawioralna, integracji sensorycznej oraz fizjoterapia/terapia ruchowa, zgodnie z potrzebami osób objętych tą pomocą na podstawie odpowiednich zaświadczeń lekarskich. Jest to bardzo duże wsparcie dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi, gdyż takie usługi odbywają się w miejscu zamieszkania, a czasami barierą w skorzystaniu z terapii i rehabilitacji są dojazdy do specjalistów.

W 2024 roku Gmina Sadki pierwszy raz przystąpiła do Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Realizatorem był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach. Pomocą w ramach programu objęto 5 osób. Jedna z nich zrezygnowała w trakcie realizacji programu. Zatrudniono 4 asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością na umowy o świadczenie usług. Zrealizowano 1473,5 godziny usług. Kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystanych na realizację Programu wyniosła: 75.656,30 zł. Gmina nie musiała wnieść do Programu środków własnych.

Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku?

- ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej.

Działania podejmowane w ramach programu miały na celu:

- poprawę funkcjonowania w życiu społecznym,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności,
- stymulację do podejmowania wszelkiego rodzaju aktywności i umożliwienia realizowania prawa do niezależnego życia,
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Kiedy osoba starsza lub niepełnosprawna wymaga całodobowej opieki, a usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania nie są wystarczające, należy ją skierować do placówki całodobowej, np. do domu pomocy społecznej. W 2024 roku Gmina Sadki ponosiła wydatki związane z przebywaniem 9 osób w domach pomocy społecznej. Koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach w 2024 r. wyniósł 396.258,14 zł.

7) Wsparcie rodziców w pozyskaniu zatrudnienia i osiągnięciu bezpieczeństwa i stabilności finansowej rodziny

W sytuacji kiedy rodzina boryka się z problemem bezrobocia zarówno pracownicy socjalni, jak i asystenci rodzin, którzy pracują z poszczególnymi rodzinami motywują do poszukiwania pracy, a także wspierają w wysiłkach zmierzających do znalezienia odpowiedniego zatrudnienia. W 2024 roku w ramach prac społecznie użytecznych podjęło 11 osób. Rodziny motywowane są do poszukiwania i podejmowania prac, które gwarantują stabilność zatrudnienia i wynagrodzenia.

Cel szczegółowy 2

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia rodzinom w kryzysie

W zakresie realizacji celu podjęto następujące działania:

- 1. Rozwój wsparcia asystentów dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie i zapobieganie trafianiu ich do pieczy zastępczej.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w 2024 roku zatrudniał do końca maja 2 asystentów w łącznym wymiarze etatu $\frac{3}{4}$ etatu ($\frac{1}{2}$ etatu i $\frac{1}{4}$ etatu). W roku 2024 wsparciem asystenta rodziny objęto 13 rodzin. Z 4 z nich w trakcie roku zakończono współpracę, w tym z jedną, która zmieniła miejsce zamieszkania na inną gminę, w 3 przypadkach ze względu na brak efektów lub brak współpracy ze strony rodziny.

Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły łącznie 62.767,24 zł. Pozyskano również dotację 9.683,42zł na dodatki do wynagrodzeń oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta z rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”, z czego wykorzystano 9.101,28 zł.

2. Organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin, pracowników socjalnych w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji

Pracownicy ośrodka pomocy społecznej w 2024 roku brali udział w licznych szkoleniach, webinarach, konferencjach i spotkaniach informacyjnych, prelekcyjnych mających na celu poprawę jakości świadczonej pomocy. Szkolenia dotyczyły m.in. przeciwdziałania przemocy domowej, przepisów prawnych dot. świadczonej pomocy, zarządzania i organizacji usług społecznych, identyfikacji oznak krzywdzenia małoletnich, udzielania pomocy osobom osadzonym oraz opuszczającym jednostki penitencjarne, pracy z rodziną biologiczną w celu odzyskania dzieci z pieczy zastępczej, nowych standardów i procedury ochrony małoletnich w JOPS, realizacji procedury interwencyjnego odebrania dziecka, odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej oraz asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością - edycja 2024 i dodatku osłonowego - edycja 2024.

3) Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przeżywającym trudności

Niezwykle ważne w chwilach przeżywania trudności jest zapewnienie rodzinom odpowiedniego wsparcia. Rodziny często borykają się zarówno z problemami wychowawczymi, niepełnosprawnością, coraz częściej z uzależnieniami i przemocą, poważnymi kryzysami psychicznymi. Bardzo często wobec rodzin trzeba podejmować wielokierunkowe działania pomocowe, w których powinna uczestniczyć cała rodzina. Rodziny mogą skorzystać z bezpłatnych porad psychologa w Punkcie Interwencji Kryzysowej. W 2024 roku z takiej pomocy skorzystały 34 osoby, udzielono 104 porady. Rodziny, które borykają się z problemem uzależnień, mogą skorzystać również z bezpłatnych porad w punkcie konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin. W 2024 roku, skorzystało z takiej pomocy 17 osób, udzielono 29 porad. Osoby uzależnione od alkoholu kierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pomoc psychologa była świadczona zarówno rodzicom, jak i dzieciom. W przypadkach, w których potrzebna był porada prawna, kierowano osoby do punktu m.in. w Urzędzie Gminy w Sadkach. Według uzyskanych informacji, w 2023 roku z takiej porady skorzystało 31 osób, rok później – 29.

4) Działania wspierające Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin z problemem przemocy lub zagrożonych wystąpieniem przemocy

Problem przemocy nadal jest obecny w Gminie Sadki. W 2024 roku prowadzono łącznie 21 procedur „Niebieskie Karty”. Aż 6 procedur kontynuowano z ubiegłych lat. 15 procedur wszczęto w roku sprawozdawczym – 2 z nich wszczęli pracownicy ośrodka pomocy społecznej, 2- służba zdrowia, 2 szkoła, a pozostałe funkcjonariusze policji. W jednym przypadku podczas prowadzenia procedury w rodzinie udokumentowano kolejny przypadek stosowania przemocy i ponownie spisano formularz NK-A. W 12 przypadkach wskazano na podejrzenie stosowania przemocy fizycznej oraz w 12 – przemocy psychicznej. W niektórych przypadkach oba rodzaje były stosowane jednocześnie.

W 2024 roku realizowano liczne zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sadki liczy 8 członków. W październiku 2024 r. Zespół uczestniczył w obowiązkowym ustawowo szkoleniu, organizowanym przez Kujawsko-Pomorski Urząd Marszałkowski. W 2024 roku Gmina Sadki razem z Zespołem włączyła się w kampanię „Dzieciństwo bez przemocy”. W ramach działań przewodnicząca Zespołu przeprowadziła w Placówce Wsparcia Dziennego – świetlicach „Wesoły Zakątek” zajęcia profilaktyczne o przeciwdziałaniu przemocy wobec dzieci. W dzień finału akcji o godz. 17:00 podświetlono budynek Centrum Kulturalno-Administracyjnego w Sadkach na czerwono na znak sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci. Zespół Interdyscyplinarny promował również największą na świecie kampanię „Białej Wstążki” przeciw przemocy wobec kobiet. Dnia 17 września 2024, Zespół Interdyscyplinarny zorganizował spotkanie prelekcyjne pod nazwą „Przemoc – o tym trzeba mówić!”, na które zaproszono zarówno wszystkich

mieszkańców Gminy Sadki, przedstawiciele instytucji z gminy oraz Zespołów Interdyscyplinarnych z Powiatu. Prelegentami byli socjoterapeuta oraz radca prawny.

5) Zapewnienie osobom (np. matkom z dziećmi) bezpiecznego schronienia w przypadku stosowania wobec nich przemocy.

W 2024 roku nie było potrzeby realizacji tego działania, jednak jeżeli zaistniałaby taka potrzeba osoby doświadczone przemocą z pomocą pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej znalazłyby bezpieczne schronienie w specjalistycznym ośrodku, powołanym do tego celu.

6) Monitorowanie sytuacji rodzin w procesie wzmocnienia lub odzyskiwania zdolności do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych

W sytuacjach kiedy kończy się wsparcie asystenta, jest prowadzony przez kilka miesięcy monitoring. Gdy ośrodek pomocy pozyska informacje, że rodzina nie radzi sobie z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi proponuje rodzinom wsparcie asystenta. Ponadto, jeżeli dzieci z rodziny uczęszczają do przedszkola lub szkoły podejmowana jest współpraca z kadrą pedagogiczną w celu objęcia dzieci i ich rodziców wsparciem. Podejmowane są wszelkie starania, by rodzina poradziła sobie w kryzysie w początkowym etapie, zanim dojdzie do poważniejszych konsekwencji. Także po zakończeniu procedury Niebieskie Karty jest prowadzony przez 9 miesięcy monitoring. W trakcie roku 2024 r. w 12 przypadkach zakończono procedurę i prowadzono monitoring.

8) Współpraca z GKRPA w zakresie motywowania do podjęcia terapii i kierowania na leczenie uzależnień rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych kryzysem

W sytuacji, gdy w rodzinie występuje problem alkoholowy pracownicy ośrodka starają się motywować do podjęcia konsultacji z terapeutą uzależnień. Jeżeli problem jest bardziej zaawansowany podejmowana jest współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkach, do której kieruje się wniosek o skierowanie na leczenie bez zgody osoby uzależnionej.

9) Współpraca asystentów i pracowników socjalnych z PCPR (koordynatorzy) w zakresie wsparcia rodzin z dziećmi pozostającymi w pieczy zastępczej

W 2024 roku nie było postanowień Sądu dot. powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego, natomiast w wyniku interwencji policji dwoje dzieci trafiło do instytucjonalnej pieczy zastępczej. W sytuacjach, kiedy dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym proponuje się wsparcie w celu odzyskania równowagi życiowej i odzyskania dzieci. Zdarza się jednak, że rodzice często nie chcą tej pomocy z różnych powodów. Niestety, czasami nawet trzeba

motywować rodziców do kontaktu ze swoimi dziećmi. Na szczęście, zdarzają się również sytuacje, kiedy kontakt ten jest podtrzymywany, dzieci są urlopowane za zgodą Sądu do domu rodzinnego i wszystko jest na dobrej drodze, aby rodzina znowu mogła być razem. Pracownicy socjalni i asystenci rodzin podejmują współpracę z koordynatorami pieczy zastępczej i pracownikami instytucjonalnych form opieki nad dziećmi. Ma to na celu wymianę informacji, a także skoordynowanie działań poszczególnych służb dla dobra dziecka.

Cel szczegółowy 3

Wspomaganie opiekuńczo-wychowawczej roli rodziny poprzez realizację działań profilaktycznych

1. Poradnictwo, konsultacje, prelekcje dla rodziców, warsztaty, spotkania edukacyjne dot. trudności rodzicielskich, możliwości uzyskania pomocy dla dzieci i młodzieży.

Rodzice, którzy trafiają do ośrodka pomocy społecznej po pomoc otrzymują propozycje konsultacji, a także są zapoznawani z ofertą na terenie powiatu, adresowaną do rodziców. Motywujemy rodziców do udziału w warsztatach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, organizowane przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Proponujemy również udział w projekcie „Rodzina w centrum Etap I”, w ramach którego prowadzone są liczne działania i konsultacje specjalistyczne dla rodzin. Również szkoły i przedszkola działają aktywnie nad uświadamianiem rodzicom potrzeb swoich dzieci i pomocy im w trudnościach życia codziennego. Zespół Interdyscyplinarny zorganizował we wrześniu 2024 spotkanie prelekcyjne dla mieszkańców, podczas którego omawiano m.in. wpływ przemocy na funkcjonowanie dziecka. Wszelka działalność edukacyjno-informacyjna ma za zadanie wzmocnić wychowawczą funkcję rodziców, którzy czasami wymagają interwencji pomocowej z zewnątrz, aby chociażby uświadomić sobie, jakie są potrzeby rozwojowe dzieci.

2. Podejmowanie działań sprzyjających kształtowaniu prawidłowych zachowań oraz postaw wśród dzieci i młodzieży

Na terenie gminy organizowanych jest wiele przedsięwzięć, które mają na celu propagowanie prawidłowych postaw społecznych, prozdrowotnych. Zarówno przedszkola, szkoły swoimi działaniami wychowawczymi kształtują właściwe zachowania dzieci i młodzieży. Bogaty wachlarz zajęć i wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury, Gminną Bibliotekę Publiczną, a także Centrum Kształcenia w Dębowie niewątpliwie wzbogaca w sposób różnorodny życie, nie tylko młodych mieszkańców naszej gminy.

W strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach działa Placówka Wsparcia Dziennego „Wesoły Zakątek”, która funkcjonuje w 3 lokalizacjach: Radziczu, Dębionku II i Liszkówku. Dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego otrzymują wsparcie w prawidłowym rozwoju,

nabywają umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelują deficyty w nauce, uczą się poprzez zabawę. Mają także możliwość uczestnictwa w wielu atrakcyjnych wyjazdach, warsztatach, festynach, uroczystościach.

W placówce prowadzona jest pomoc w nauce dla dzieci tego potrzebujących np. poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowanie do klasówek. Mogą skorzystać ze sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu. Odbywają się zajęcia profilaktyczne, wychowawcze na których w formie zabawy przekazuje się informacje o niebezpieczeństwach, jakie niesie ze sobą uzależnienie oraz promuje się zdrowy styl życia, kształtuje się nawyki higieny osobistej, kultury mówienia, zachowania się w odpowiedniej sytuacji.

Zajęcia przeprowadzane w świetlicy mają charakter edukacyjny i kulturalny. Głównym ich celem jest zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego w sposób wartościowy, tworzenie lepszych warunków harmonijnego rozwoju psychicznego, fizycznego i społecznego, nauka aktywnego spędzania czasu wolnego bez używek, integracja grup społecznych.

Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy uczą się odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb.

Placówka prowadzi następujące formy pracy:

- zajęcia wychowawcze, profilaktyczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania: warsztaty twórcze,
- zajęcia sportowo - rekreacyjno- krajoznawcze,
- pomoc pedagogiczną,
- oddziaływanie środowiskowe : działania integracyjne, imprezy środowiskowe.

Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych we wszystkich punktach jest zmienna, ale zapisanych jest zwykle ok. 43 dzieci w wieku od 5 do 13 roku życia.

3. Modelowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, uświadamianie w zakresie poszczególnych ról w rodzinie, wskazywanie potrzeb dzieci i młodzieży

W codziennej pracy socjalnej, działaniach asystentów rodzin niezmiennie propaguje się właściwe postawy rodzicielskie, kształtowanie autorytetu rodziców, a także kształtowanie i wzmacnianie silnych więzi rodzinnych. To asystent rodziny stara się zwrócić rodzicom uwagę na potrzeby dzieci, właściwe sposoby zaspokajania tych potrzeb, a także konieczność pielęgnowania więzi rodzinnych np. poprzez pozytywną komunikację, spędzanie razem czasu wolnego, racjonalny podział obowiązków domowych. Takie cele często zawierane są w planach pracy z rodziną. Wszystkie działania, które uda się wypracować w domu między rodzicami i dziećmi procentują wzmocnieniem więzi i poprawą relacji. Zdrowa, silna rodzina powinna trzymać się razem i wspierać się nawzajem.

Zachęcamy też rodziców do sięgania po pomoc specjalistów dla swoich dzieci, które przeżywają różne kryzysy rozwojowe. Obecnie istnieje wiele możliwości pomocy i rodzic wcale nie musi zostawać sam w obliczu wyzwań wychowawczych.

4. Motywowanie członków rodzin do skorzystania z pomocy/ wsparcia specjalistów, terapeutów np. uzależnień poprzez wzbogacanie i poszerzanie oferty pomocowej w najbliższym otoczeniu

Motywuujemy rodziców do korzystania z oferowanej pomocy zarówno w naszej gminie, jak i na terenie powiatu. W najbliższych latach będą podejmowane działania, żeby pozyskać środki finansowe, aby realizować projekty skierowane na pomoc rodzinom np. osób z niepełnosprawnością, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że łatwiej będzie skorzystać z oferty, która nie wymaga dojazdów na spotkania i zajęcia.

5. Tworzenie warunków do spędzania przez dzieci i młodzież czasu wolnego

Na terenie naszej Gminy instytucje kulturalne i oświatowe proponują młodym ludziom kreatywne i wartościowe spędzanie czasu wolnego.

Gminny Ośrodek Kultury w Sadkach organizuje mnóstwo zajęć kulturalno-artystycznych, atrakcyjne wyjazdy, wycieczki, zagospodarowuje dzieciom czas wolny w trakcie ferii lub wakacji, rozwija pasje artystyczne, odkrywa ukryte talenty, promuje zdrowy i aktywny styl życia, integruje społeczność, organizuje konkursy, koncerty i wydarzenia.

Również Gminna Biblioteka Publiczna jest skarbnicą pomysłów i organizowanych wydarzeń dla ludzi w każdym wieku. W każdym miesiącu odbywają się zajęcia kreatywne dla dzieci, warsztaty, spotkania kulturalne, dyskusyjne kluby książki, spotkania z autorami książek, artystami, wyjazdy. Także Placówka Wsparcia Dziennego „Wesoły Zakątek” organizuje liczne zajęcia, wydarzenia, teatryki profilaktyczne, zajęcia edukacyjne i zapewnia dzieciom pomoc w odrabianiu lekcji i nadrobieniu zaległości edukacyjnych.

Młodzi ludzie w naszej gminie, jeżeli tylko chcą mogą w wartościowy sposób spędzić czas wolny, co jest szczególnie ważne w dobie nadmiernego korzystania z telefonów i komputerów.

Wnioski i potrzeby w zakresie wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny stworzony dla naszej gminy obejmuje wszystkie aspekty i potrzeby lokalnej społeczności, którymi należy się zająć. Podejmowane są liczne działania w kierunku realizacji wyznaczonych w nim celów. Środowisko rodzinne jest jeszcze dość hermetyczne i nie zawsze zgadza się na ingerencję z zewnątrz. Jeżeli rodzina funkcjonuje prawidłowo i pozwala na optymalne warunki dla każdego z jej członków nie wymaga to interwencji. W przypadku

nieprawidłowości, gdy dobro jednostki jest naruszane należy niezwłocznie podjąć działania w kierunku poprawy oraz normalizacji sytuacji w rodzinie.

Aby skutecznie realizować cele Programu należy wskazać na następujące potrzeby:

- 1) Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na zatrudnianie asystentów rodziny w większym wymiarze etatu, gdyż rodzin potrzebujących tego typu wsparcia będzie coraz więcej. Bardzo często Sądy obligują rodziny do współpracy z asystentem rodziny, a ośrodek pomocy jest zobligowany do udzielenia tego typu wsparcia.
- 2) Zabezpieczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji asystentów rodzin poprzez szkolenia, warsztaty itd., dzięki którym poszerzona zostanie wiedza na temat pomocy rodzinom z dziećmi. Bardzo ważne jest też odpowiednie wynagrodzenie dla asystentów rodzin, którzy wykonują bardzo odpowiedzialną i obciążającą pracę w terenie.
- 3) Zabezpieczenie środków finansowych na działania skierowane do rodzin w Gminie Sadki, np. warsztaty dla rodziców, szkolenia wzmacniające kompetencje, pomoc specjalistyczną. Prawie wszystkie projekty, programy, nawet dofinansowane częściowo wymagają wkładu własnego gminy. Żeby realizować programy należy zabezpieczyć środki na ten cel.
- 4) Zapewnienie funkcjonowania Placówki Wsparcia dziennego – świetlic „Wesoły Zakątek”, a także poszerzanie jej oferty, żeby stała się miejscem rozwoju młodych ludzi, którzy potrzebują wsparcia środowiskowego i integracji z otoczeniem społecznym.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 realizują bezpośrednio i pośrednio wszystkie służby, instytucje i placówki w naszej gminie. Bez współpracy interdyscyplinarnej nie byłoby bowiem możliwe skuteczne oddziaływanie na rodziny. Dalsze działania będą skupiały się na kontynuacji podjętych przedsięwzięć, a także rozwój nowych, zarówno w zakresie profilaktyki, jak i interwencji w sytuacjach nieprawidłowych przejawów funkcjonowania środowisk rodzinnych. Naszym celem jest bowiem *poprawa jakości życia i funkcjonowania rodzin w gminie Sadki poprzez stworzenie odpowiedniego systemu wsparcia rodziny*. Wierzymy, że nasze wysiłki spowodują, że dzieci nie będą trafiać do pieczy zastępczej, gdyż środowiska lokalne i rodzinne, w którym się wychowują będą najlepsze dla ich rozwoju.

*Sporządziła: Katarzyna Nowak
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Sadkach*

Kierownik GOPS
Katarzyna Nowak
mgr Katarzyna Nowak